

19 145 67

I

skre

Glasilo
Skofljske
gimnazije
Vipava

XXVI - II

Šol. leto 1993/94

Šolsko glasilo

37.014.77

ISKRE

Iskre : glasilo Škofijske gim

inv.št:K /

15763

ISKRAM NA POT

Približuje se konec šolskega leta. Kljub vsem težavam in spečim Muzam naših dijakov nam je uspelo izdati drugo številko Isker.

Obljuba dela dolg: intervju z g. prof. Otmarjem Črnilogarjem je posvečen 1600 letnici bitke med Teodozijem in Evgenijem pri Vrhpolju. Dodali smo tudi Prolog Claudia Claudiana, ki govori o tej bitki in smo ga prevedli pri pouku.

Kot boste opazili, so naši dijaki zelo pesniško nadarjeni, nekaj prispevkov govori o ljubezni, za konec pa smo vam pripravili nekaj veselih strani.

Ob tem zadnjem odstavku so se nam potočile solze žalosti. S to številko Isker se namreč poslavljamo od te šole in Isker. Vodstvu šole in semenišča, profesorjem in drugim uslužbencem se zahvaljujemo za njihovo potrpežljivost in vzgojo.

Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste nas denarno podprli s prostovoljnimi prispevki.

Vsem želimo obilo Božjega blagoslova ob koncu šolskega leta in v počitnicah.

Jož Štapan

Robert Hladnik
Rafko Keenančič

Goričan Miriam

Polji Kravina
Yztole Mozetič

SPOZNALI VAS BODO, ČE ...

Zakaj danes ob besedi ljubezen doživiš toliko nerazumevanja ali napačnih predstav, lahko tudi smeh, morda celo žaljive besede, celo staromodnost ... Kaj je narobe? Ali še vemo, kaj sploh pomeni ljubezen in biti ljubljen? Marsikdo ne ve, saj ljubi lahko le človek, ki je bil ljubljen, in koliko jih je, ki niso ljubljeni!

Po tem vas bodo spoznali, da ste moji učenci, če se boste ljubili med seboj. Ali smo že vsi pozabili na to Kristusovo opozorilo in vabilo. Je tu kaj narobe? Nič. Žal pa smo besedo ljubezen začeli zelo izrabljati in ji jemati tisto, kar resnično pomeni. Zato danes marsikomu ne pomeni nič. Prevečkrat jo pač slišimo in uporabljamo v čudnih okoliščinah. Kaj pa sv. Janez, ko pravi: "Bog je Ljubezen!" Ali nam to da misliti? Kdaj lahko naročilo ljubezni izpolnimo? Ko smo podobni Bogu - Jezusu. Ko bližnjemu radi odpustimo, ko mu radi prisluhnemo, ko izkažemo pozornost, ga sprejmemo takšnega, kot je, mu svetujemo, če znamo ... Koliko preprostih načinov za izkazovanje nepopačene ljubezni je v vsakdanjem življenju, pa se tega sploh ne zavedamo! Ko bi začeli okrog sebe ustvarjati "svet ljubezni", bi pritegnili k temu tudi druge; toda ali si upamo?

Ali nas ni strah, da bomo postali drugačni, staromodni, fanatiki ...?

Ne prestrašimo se! Začnimo! Prišli bomo na pot sreče, ki jo iščemo. Postali bomo žive priče Jezusa,

njegovega evangelija, ko bomo pritegnili ljudi okrog sebe k pravi Luči. Začnimo z malim, morda le z nasmehom ali s prijaznim pogledom, z lepo besedo ... Videli bomo, kaj nam lahko prinese. Nesrečnikom ali že izgubljenim morda lahko vrnemo zaupanje vase, smisel življenja, novih moči za življenje. Spremenimo lahko medsebojne odnose v družini, med prijatelji in sošolci.

Ne bojmo se! Začnimo že danes!

Robert H.

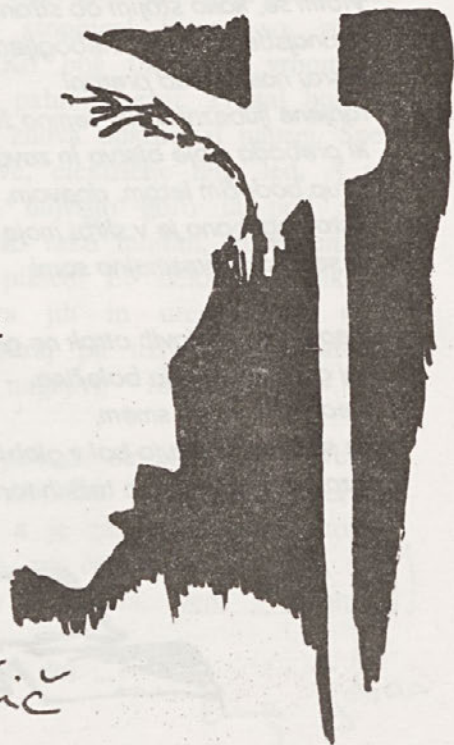
STRAH

*Strah me prežema,
vse me boli od čudnih skrbi,
strah se zajeda kakor pijavka,
pije mi kri.*

*Strah, da pozabil bi to,
pozabil glas tihe noči,
njen sladki vonj,
da pozabil bi tihe korake noči.*

*Strah me je, da pozabil bi te,
da bi pozabil krasoto noči,
da ne bi več čutil tihega klica
tvojega mehkega lica.*

Bogdan Jnčič

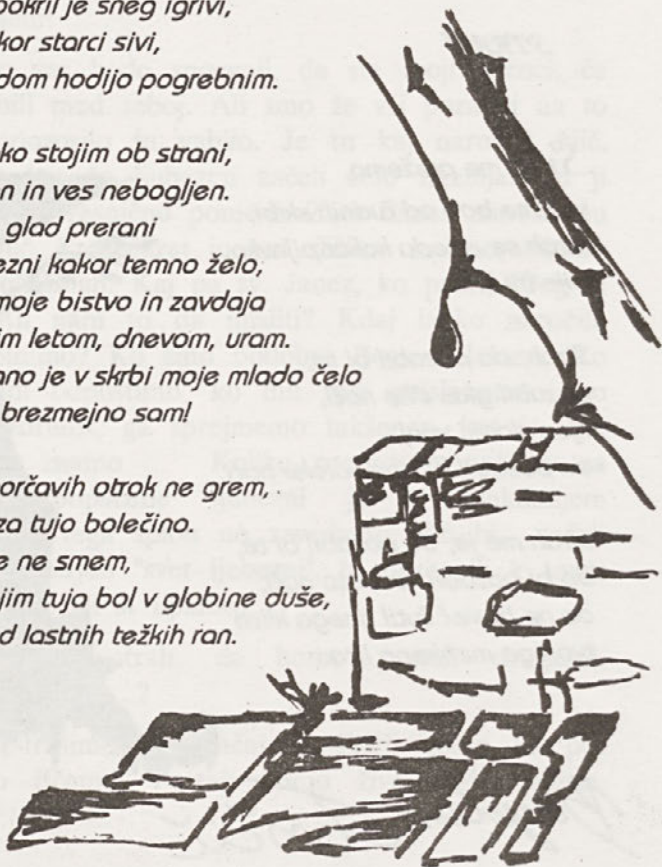
BOLEČINE

Okoli velikega križa med grobovi
se zgrbljeni ljudje tiščijo k zemlji.
Mislijo na smrt - ali pa samo na novi
mošt doma, ki v vrču je nastavljen želji
vseh, od žalosti potrebnim krepkega požirka.
Po glavi jih pokrila je sneg igrivi,
da vsi so kakor starci sivi,
ki za sprevodom hodijo pogrebnim.

Vidim se, kako stojim ob strani,
dvanajstleten in ves nebogljen.
V srcu nosim glad prerani
ranjene ljubezni kakor temno želo,
ki prebada moje bistvo in zavdaja
strup bodočim letom, dnevom, uram.
Zato nagubano je v skrbi moje mlado čelo
in sem sam, brezmejno sam!

Med gručo norčavih otrok ne grem,
saj gluhi so za tujo bolečino.
Med stare še ne smem,
ne seže več jim tuja bol v globine duše,
razpokane od lastnih težkih ran.

Alajo

NE DA SOVRAŽIM - DA LJUBIM, SEM NA SVETU

Mogočno stopamo v 21. stoletje. Blišč, nova odkritja, bogastvo ... Čaka nas - vabi - še lepša Prihodnost. Smeji se ... Le hip, in vse se spremeni v prah, ki pada, pada in se seseda v kup pepela. Le kdo je odgrnil zaveso?! Čemu gledati zakulisje? Sključena telesa z velikimi rdečimi očmi drsajo naprej. Zrejo v daljavo in nehote se jim pridruжим ... Tu se torej konča vse, kar je človeku danes pomembno! Denar, uspeh, slava - nepremično gledanje v daljavo.

Človek, na dnu si. Z ljubeznijo se ti bo posrečilo! Vstani in premagaj že te stopnice! Strme so, vodijo navkreber. In mogoče ... Ko boš tik pred vrhom, ti bodo stopili na prste in te pahnili nazaj. Pristal boš na trdih tleh. Pobral se boš in znova odkorakal naprej. Spet boš moral premagati strahove, električne igle, led. A na vrhu ... Kot da stopiš na najvišjo goro in pod sabo zagledaš ljudi, hiše. Videti so tako majhni, nepomembni. Njihove mogočne palače - pikice. Le nekaj je velikega, mogočnega, temnega. Stiska jih in utesnjuje z vseh strani. Sovrašтво. Ljudje zgoraj pa uživajo v jutranjem soncu. Kot otroci so; nagajivi, radoživi in brez najmanjšega drobca zla.

Vem, spodaj sem. A pobrala se bom kot človek v vsej svoji veličini in pomembnosti. Naprej po poti, ki sicer ni posuta z rožicami, a je zato njen konec toliko slajši ... Posrečilo se mi bo, pa čeprav me je novi svet odel v tančico hudobe in sovrašтва, vem - upam - hočem!

In ti? Postoj! Gor ali dol ...?

Ang Jobau

PROLOG

*Te propter gelidis Aquilo de monte procellis
Obruit adversas acies revolutaque tela
Vertit in auctores et turbine repullit hastas.
O nimium dilecte deo, cui fundit ab antris
Aeolus armatas hiemes, cui militat aether
Et coniurati veniunt ad classica venti.
Alpinae rubuere nives, et Frigidus amnis
Mutatis fumavit aquis turbaque cadentum
Staret, ni rapidus iuvisset flumina sanguis.
Et ferus inventor scelerum traiecerat altum
Non uno mucrone latus, duplexque tepebat
Ensis, et ultrices in se converterat iras
Tandem iusta manus.*

Claudian. de III. cons. Hon., 93-105

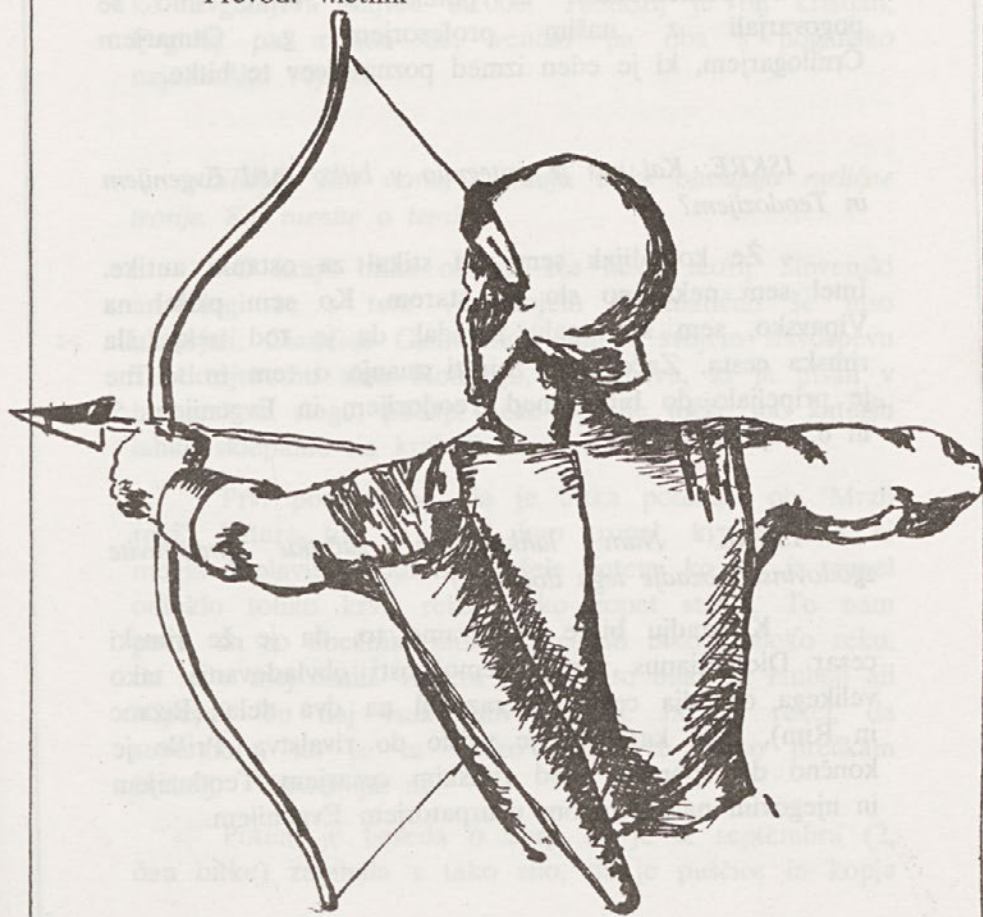
auctores et turbine re

Zaradi tebe je burja z ledeno nevihto
z gora zasula bojne vrste sovražnikov,
obračala izstreljene puščice nazaj k strelcem
in v viharju lomila kopja.
Ti si Bogu nadvse ljub: zate Eol prižene vojsko viharjev,
zate se vojskuje samo nebo,
na znak tvoje trombe se zberejo zavezniški vetrovi.
Pordel je alpski sneg, reka Frigidus je spremenila barvo
7 in se zaradi množice padlih vojakov skoraj ustavila.

ko ji ne bi prišla na pomoč hitro tekoča kri.
Divji pobudnik zločinov si je prebodel stran,
ne z enim bodalom, ampak kar z dvema hkrati.
Pravična roka je končno obrnila nase
maščevalno jezo.

Prevod: 4.letnik

POGOVOR O TEODOZIJEVI BITKI

V prvi številki "ISKER" smo vam obljubili, da bomo vsaj nekaj strani našega glasila posvetili 1600 letnici bitke med Teodozijem in Evgenijem na Vipavskem.

O pomembnosti in poteku te bitke smo se pogovarjali z našim profesorjem g. Otmarjem Črnilogarjem, ki je eden izmed poznavalcev te bitke.

ISKRE: Kaj vas je pritegnilo v bitko med Evgenijem in Teodozijem?

- Že kot dijak sem rad stikal za ostanki antike. Imel sem nekakšno slo po starem. Ko sem prišel na Vipavsko, sem se kmalu zavedal, da je tod nekje šla rimska cesta. Začel sem zbirati znanje o tem in to me je pripeljalo do bitke med Teodozijem in Evgenijem 5. in 6. septembra 394.

ISKRE: Nam lahko na začetku predstavite zgodovinsko ozadje tega dogodka?

- K ozadju bitke prištevamo to, da je že rimski cesar Diokletianus zaradi nemožnosti obvladovanja tako velikega ozemlja cesarstvo razdelil na dva dela (Bizanc in Rim), med katerima je prišlo do rivalstva. Prišlo je končno do spopada med rimskim cesarjem Teodozijem in njegovim nasprotnikom uzurpatorjem Evgenijem.

ISKRE: Kdo je sodeloval v bitki?

- Iz opisa številnih rimskih in bizantinskih zgodovinarjev izvemo, da sta bitko vodila Teodozij in Evgenij, vsak s svojo armado in vsak s svojim "maršalom", Teodozij z Alarihom in Evgenij z Arbogastom. Bila pa je Teodozijeva vojska v veliki številčni premoči. Štela je baje 100.000 vojakov, medtem ko Evgenijeva največ 80.000. Teodozij je bil kristjan, Evgenij pa menda ne, vendar pa oba s pogansko najemniško vojsko.

ISKRE: Kot vemo, o kraju bitke obstajajo različne teorije. Kaj menite o tem?

- O kraju bitke obstaja res nekaj teorij. Slovenski arheologi se s tem vprašanjem sistematično še niso ukvarjali. Claudius Claudianus nam v svojem slavospevu Teodozijevemu sinu Honoriju, slavospevu, ki je pisan v homerskem slogu, podaja neke oporne točke, po katerih lahko sklepamo na kraj Teodozijeve bitke.

Prvi podatek je, da je bitka potekala ob "Mrzli reki", katere tok je zavrl kup trupel, ki jih reka ni mogla odplaviti. Tako da je šele potem, ko je iz trupel odteklo toliko krvi, reka lahko zopet stekla. To nam pove, da so ubežniki morali prečkati tako globoko reko, da so v njej tonili. Katera reka je to bila, ali Hubelj ali Vipava? To naj vsak sam presodi. Jaz bi rekel, da septembra, ko je tu veliko dežja, še lahko prečkam Hubelj, Vipave pa ne.

Potem je beseda o burji, ki je 6. septembra (2. dan bitke) zapihala s tako silo, da je puščice in kopja

vračala tistim, ki so jih izstreljali. Zato smemo dokaze za bitko iskati nekje na zgornjem Vipavskem; saj burja sega le tja do Črnič.

Sklepam, da je ta bitka morala potekati nekje med Logom in Vrhpoljem. Ko je drugi dan bitke začela pihati močna burja, je ta vnesla v Arbogastovo vojsko paniko; saj so mislili, da se je sam bog vetrov Eol postavil na Teodozijevo stran proti Evgeniju. To je uničilo Evgenijevo armado.

Do takrat je Arbogastes krepko klestil Teodozijevo vojsko. K porazu pa je prispeval tudi general Arbitio, ki ga je Arbogastes poslal z nekaj četami v hrušiške gozdove, z namenom, da bi Teodozijevi armadi udaril v hrbet, potem ko bi ta prišla čez Hrušico. Arbitio pa je izdal Arbogasta in prestopil na Teodozijevo stran.

Kot spreten strateg je namreč Arbogastes pripravljaj zasedo v soteski Kalce-Vrhpolje, da bi tako ujel v past Teodozijevo vojsko. To priznavajo zgodovinarji za izredno taktiko, ki pa je propadla zaradi izdajstva in burje. Glede kraja naj povem še to, da arheologi tu še niso kopali. Vprašanje pa je, koliko železnega in jeklenega orožja je tu še ostalo. Moramo vedeti, da je bilo železo takrat draga kovina in so zato vse, kar je po bitki železnega ostalo, pobrali in prekovali, tako da kakšnih večjih dokazov niti ni moč pričakovati.

ISKRE: Kako je bitka potekala?

O tem nam govorita zgodovinarja Otto von Seeck in oficir Georg Veith. Štab Arbogastove vojske naj bi bil

na Zemonu, Teodozijev pa nad Vrhpoljem. Teodozijeva armada naj bi se bila razporejala v ravnini konec soteske, tam kjer se danes začenjajo prve vrhpoljske hiše. Bitka se je začela 5. septembra. V tem spopadu prvega dne je Teodozij izgubil okrog 10.000 vojakov, kar ga je spodbudilo, da je na škoču nad Vrhpoljem pobožno molil in prosil Boga, naj pomaga njegovim vojakom. Naslednji dan se mu je sreča nasmehnila.

Alarih, Teodozijev vojskovodja, je s svojo četo prodrl celo na grič Zemono, Evgenija ujel in ga pripeljal k Teodoziju, ki ga je pri priči dal obglaviti. O Arbogastu vemo, da je potem nekje v gorah naredil samomor, kakor se je spodobilo stoiško nastrojenemu Rimljanu.

Po končani bitki je zmagoslavni Teodozij odšel v Raveno in komaj 4 mesece in 11 dni po usodni bitki umrl. Cesarstvo je prej razdelil med sinova Honorija in Arkadija, ki sta se kmalu po očetovi smrti sprla.

ISKRE: Kako pa potekajo priprave na praznovanje ob obletnici bitke?

- Naj povem, da sam nisem v nobenem odboru, ki to praznovanje pripravlja. Le posredno spodbujam k praznovanju. Govoril sem s predsednikom skupščine občine Ajdovščina g. Mitjo Lavrenčičem, ki mi je povedal, da je izbran širši odbor, ki se trudi in dela na tem. Slišal sem, da tudi Vipavska klet razmišlja, kako bi se vključila. Colska osnovna šola in colski svet krajevne skupnosti tesno sodelujeta in sta v dogovoru z arheologom Svovjškom, ki jim bo strokovno pomagal pri

odkrivanju rimske ceste Via Gemina, ki je šla skozi Orešje. Ta šola je v PIL-u, listu za mlade, razpisalo literarni natečaj na to temo in seveda pripravilo tudi lepe nagrade. Svetoval sem planincem, da bi po nekdanji rimski cesti speljali markirano "Rimsko planinsko pot". Naj dodam, da so za iskanje te ceste zelo pomembni studenci, saj so bile takratne ceste speljane predvsem mimo voda, da se je lahko žejna živina napajala in ljudje odžejali in oddahnili.

Dr. Rajko Bratož, predstojnik katedre za antično zgodovino na filozofski fakulteti v Ljubljani, organizira enotedenski simpozij za zgodovinarje. Prišlo naj bi jih do 70.

Pomembno se mi zdi, da se v to vključijo vse ustanove: od vrtcev do gospodarskih in političnih -in tudi Škofijska gimnazija v Vipavi. Marjan Gabrijelčič, "včerajšnji" dekan akademije za glasbo v Ljubljani, pripravlja simfonijo na pesnitev Cludvia Claudiana, ki naj bi jo izvajal orkester RTV Slovenija; Jože Trošt, profesor za glasbo na Teološki fakulteti, pa pripravlja zborovsko pesem, ki naj bi jo zapeli združeni vipavski zbori.

ISKRE: Kaj pa posledice bitke?

- Če govorimo o posledicah bitke, poudarjam, da to ni bil spopad med krščanstvom in poganstvom in zato ne moremo govoriti o posledicah zmage krščanstva nad poganstvom. To, kar bom rekel, je seveda moja presoja: recimo, da bi bil zmagal Evgenij. V tem primeru bi

zmagal Rimljan, ki je bil ponosen na rimsko kulturo, in ne bi tako velikodušno odprl vrat krščanstvu kot Teodozij, ki je bil navdušen kristjan. Ko bi bil zmagal Evgenij, bi se bilo dlje obdržalo poganstvo. Razvoj krščanske kulture bi se bil verjetno malo zaustavil. Ker pa je zmagal Teodozij, se je krščanstvo začelo hitreje širiti.

ISKRE: Kaj bi za konec svetovali ljudem?

- Ljudje, navdušenjeintuziasti bodo brskali po rimski cesti. Tem bi svetoval, naj to počno pod vodstvom izkušenih arheologov, ker bi sicer lahko storili več škode kot koristi.

Z g. prof. Otmarjem Črnilogarjem smo se pogovarjali v bolnišnici "Franca Derganca" v Šempetru pri Novi Gorici, dne 10.3.1994. G. profesorju se za pogovor zahvaljujemo in mu želimo čimprejšnje okrevanje.

CIVILIZACIJA

*V kako krhkem okrasju igrajo to mogočno igro sovraštev,
prijateljstev, človeških radosti!*

*Kje si jemljejo ljudje tisti okus po neskončnosti,
ko so tako prepuščeni naključju na še mlačni lavi
in jim že preti bodoči pesek, sneg?*

*Njihova civilizacija je zgolj krhka pozlata:
izbriše jo ognjenik, novo morje, peščeni vihar.*

*Devetnajst od dvajsetih znamenitih civilizacij
je izumrlo navznotraj in ne zaradi osvojitve od zunaj.
Niso igrale godbe,
niti niso vihrale zastave, ko so te civilizacije razpadle.
To se je dogajalo v miru in temi, ne da bi se kdo zavedal.*

USODA

*Zakaj, usoda, z mano kruta si bila,
zakaj terjala si duše moje bolečine,
kot da ti ni dovolj prekletstvo sveta,
si mene v svoj objem zvabila.*

*V objemu tvojem zdaj trpim,
in duša več miru ne najde,
kot ptica v kletki zdaj živim,
obupa poln in brez nade.*

*A želja se v meni je zbudila,
želja, ki hrepenenje je po lepših dneh,
želja, ki me ni na tleh pustila.*

*Iztrgal se bom tej usodi,
in v lepše dni bom zaživel,
moj cvet življenja ne bo uvel.*

OTROK

Otrok ni odrasel človek v miniaturni.

Otroci gledajo, mislijo in čutijo na svoj način.

Narava hoče, da si otrok prej, preden postaneš odrasel.

*Otrok se upira, če ne upoštevamo njegovih naravnih lastnosti
in če mu jemljemo veselje otroštva.*

ZA BISTRE GLAVE ***** NAGRADNA KRIŽANKA

1. Čopov rojstni kraj 2. Veznik, ki navadno nadomešča vejico (v slov. in lat.) 3. Rojstni kraj Simona Gregorčiča 4. Nočni pojav na nebu 5. Pisatelj James ..... (Ulikses) 6. 20 črka abecede od zadaj naprej 7. Kratica ameriške časopisne agencije 8. da 9. Mesto na filipinskem otoku Palavanu 10. Grem _ mami (predlog) 11. Zdravniki, ki zdravijo nalezljive bolezni 12. Skupina ptičev iste vrste 13. Vlomin, vdrem (lat.) 14. Angleški igralec, s pravim imenom M.J: Micklienwhite (Michael) 15. Angleški plemiški naslov, grof 16. M. ime 17. In 18. Gospod prof. .... Črnilogar 19. Zlat novc v ZDA, imenovan po liku orla na zadnji strani 20. Indonezjski politik in predsednik KP 21. Kar neseš s seboj na pot 22. Vzdevek lady Diane 23. Eden (krajše) 24. Beljakovina v celici 25. Ž. ime 26. 16. in 21. črka 27. Ta (lat.) 28. 23. črka 29. Žebelj (pogovorno) 30. Mesto in jezero v ZDA	31. Muslimansko m. ime 32. Ang. polarni raziskovalec in pomorščak (John) 33. Žoga zunaj igrišča 34. Tolminci v narečju 35. Dolgorepa papiga 36. 14. črka abecede 37. Slov. igralka 38. Slo. 2. ime 39. Turška pisateljica 40. Labodek, brez zadnjega vokala 41. Li, Rubidij, Radij 42. Elektro - trgovina v Ajdovščini 43. Klub ekonomskih bogatašev 44. 3. in 5. vokal 45. Površinska mera 46. Egipčanski bog sonca, brez končnice 47. Družabni krožek, ožja družba (izpeljava iz fr.) 48. 11. črka abecede od zadaj naprej 49. Kot iz lego kock 50. 15. črka abecede 51. Reka v Spodnji Idriji 52. Majhen konec (ang.) 53. Južnoameriška kukavica z grbastim kljunom 54. Pritok Drave 55. Od _ do Ž 56. Prodaja in kupovanje 57. V _____ in praksi 58. Maribor 59. Stopnja duhovništva 60. 5. črka od zadaj naprej 61. Umreti 62. 20. črka od zadaj naprej 63. Glasbilo 64. Najhitrejša kopenska žival 65. Tov. Tito 66. 13. črka abecede	67. Lepota semeniščnikov rada nagaja 68. Ital. "česen" 69. Zastrupitev z jodom 70. Ječanje, jokanje (ang.) 71. Nova Gorica 72. Največji otok na svetu 73. Torino 74. Vladar brez "da" 75. Moj (ital.) 76. Jaz (lat.) 77. Afriška država 78. Vrsta likovne umetnosti 79. 18. črka 80. Pokrajina v Nemčiji 81. Oblika mošejine strehe 82. Gorenjsko mesto 83. A v cirilici 84. Oblačilo proti vetru z dvema A 85. Pokrajina v Fr. 86. Zaimek 87. Ura (ital.) 88. Vzklik 89. Slov. 2. ime 90. Ljudstvo 91. Pravo ime Trnuljčice 92. Darovalec 93. V legi kot sonce ob 12.00 94. Rdeči križ 95. Dnevni zaslužek 96. Bakterijska okužba 97. Ljubkovalno ž. ime 98. Nikalnica 99. Nato, potem (lat.) 100. 10. črka 101. Zaimek 102. Priprava za obešanje 103. Predlog 104. Vulkan v Italiji 105. Element VII: skupine 106. 11. črka

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev križanke pošljite na naš naslov. Med izžrebance bomo razdelili naslednje nagrade:

1. Weekend paket za dve osebi v starem gradu nad Vipavo

2. Udeležba na maturantskem plesu za štiri osebe (31. 6. 1994)

3. Brezplačen 10 minutni pogled iz semenišča v Vipavo in na Gradišče.

Pri reševanju križanke in žrebu želimo vsem bistrim glavam veliko uspeha.

Uredništvo ISKER

SEDANJOST KOT PRETEKLOST

Na travnatem gozdnem obronku je bilo zapaziti dve postavi, ki sta se počasi pomikali izza okrilja mogočnega bukovega gozda. Prvi je bil koščen mož, očitno že v častitljivih letih, kajti upognjena drža, predvsem pa obraz z nagubanim čelom, poudarjenimi potezami med usti in brado ter umirjen pogled je razodevalo izkušnjo in modrost.

Pred njim, in kadar je pot dopuščala, zraven njega, je hodil deček, verjetno starčev vnuk. Moral je biti star kakih deset ali dvanajst let. Imel je lahkoten korak; zdaj se je malo oddaljil od, kar recimo, deda, zdaj se je naglo ustavil, se obrnil in govoril s sohodcem, ki se je moral zato ustaviti in se nasloniti na palico. Potem sta spet nadaljevala pot.

Med šumenjem listja in pokanjem suhih vej pod nogami je bilo slišati starca, kako razlaga otroku.

"... V tistih časih so mnogo takih steza opustili. Preraslo jih je grmovje in ljudje so nanje pozabili. Tiste, ki so ostale, pa so uporabljali le za sprehode, kadar niso imeli kaj delati. Na križiščih, tako pravijo, so postavljali table z napisi krajev, v katere so vodile poti."

Deček se je naglo obrnil in vprašal: "Ali so bili tako pozabljivi, da jih je moralo to vedno znova spominjati, kam naj gredo?"

"Saj ti pravim, da niso hodili po opravkih, ampak le zaradi potrebe po hoji. Tisti, ki so prišli iz drugih krajev, niso poznali poti."

"Zaradi potrebe po hoji? Ne razumem. Kaj jim ni bila dovolj hoja po opravkih in na obiske v druge vasi in mesta?"

Ded se je ponovno ustavil in se naslonil na palico. "Hodili so samo zaradi zdravja, včasih celo tekli, čeprav se jim ni mudilo. Bolehali so namreč zaradi nenehnega sedenja. Po opravkih pa so se vedno peljali v nekakih zaprtih vozovih. Ti so se vozili sami od sebe, brez vprege. Vozili so hitro, lahko celo hitreje kot zajec ali srna, ko ju splašiš."

Deček je poslušal z odprtimi usti. Verjetno si je predstavljal, da se pelje v enem izmed takih vozov.

"Kako pa so se srečevali med sabo, če so se vozili tako hitro?"

"Delali so široke poti, take kot naše dvorišče, tako da so se lahko srečevali in celo prehitevali. Po takih poteh je bilo nevarno hoditi, saj so vozovi mnoge podrli, ker jih vozniki niso pravočasno opazili. Pogosto so se zaletavali v druge vozove ali pa so sami zleteli s poti, ker so vozili prehitro. Vsako leto je bilo zaradi tega na stotine mrtvih. Da bi lahko vozili še hitreje, so delali vedno bolj široke in ravne poti, kar skozi hrib, če je bilo treba, pa so se kljub temu pobijali, saj so hoteli voziti še hitreje."

"Zakaj pa?"

"Ker se jim je ves čas mudilo."

Deček je gledal naprej po stezi in se čudil. "Ne razumem. Ali niso tako lahko hitreje prišli v drugo vas

in se vrnili. Kako se jim je potem moglo sploh kam muditi?"

Starec je ponovno zadržal korak, pogledal predse in se zamislil. Z nogo je počasi premikal majhen kamen, ki je ležal na stezi. Potem je rahlo zavzdihnil, pogledal dečka in spet stopil naprej. "Ja, tega ti ne znam povedati, saj tudi sam ne razumem prav dobro. Preprosto se jim je mudilo. Čas jih je preganjal. Vse so imeli natančno določeno. Pravijo, da so bili to ljudje, ki niso bili nikoli z ničimer zadovoljni, da so vedno hoteli imeti nekaj več. Podobni so bili majhnemu otroku, ki hoče na vsak način dobiti novo igračo, ko pa do nje pride, z njo ni zadovoljen. Še dobro se je ne ogleda, že hoče drugo. Morda se jim je mudilo prav zaradi tega."

"Ampak kam se jim je mudilo, ali ..."

Dečkove besede se niso več razložile iz šumenja vode, ki je polnilo dolino, v katero sta se popotnika zdaj spuščala. Škoda! Zanimivo bi bilo zvedeti še kaj o tisti nenavadni dobi.

VERA IN LUČ

Ko se zjutraj zbudim, se zahvalim Bogu za preteklo noč in za novozačeti dan. Nato vstanem, se umijem in oblečem. Odidem k jutranji maši, kjer prejmem Jezusa. Po maši se zahvalim za obisk. Ko je vse končano, odidem domov, kjer pozajtrkujem in se lotim svojih dnevnih opravil. Hodim sem ter tja, vendar se Bogu nikoli ne zahvalim za ta dar. Pogovarjam se z ljudmi okoli sebe, jih poslušam, skušam razumeti. Vse te darove mi poklanja Bog, pa jih komaj opazim in le malokrat izrečem zahvalo Bogu za vse to. Kaj pa tisti ljudje, ki katerega izmed teh darov nimajo? Ki ne morejo govoriti, hoditi? Ki so telesno prizadeti ali so zaostali v razvoju? Pomislim kdaj na te prizadete? Že zaradi njih bi se moral zahvaljevati Bogu za vse prejete darove. Mi pa mislimo, da je vse to samo po sebi razumljivo in da za to zahvala ni potrebna.

Meseca februarja je imela naša mladinska skupina gosta, ki se bo komu zdel nenavaden. Običajno povabimo v svojo sredo znane, pomembne osebe. Tokrat pa smo ubrali nekoliko drugačno pot. V svojo sredo smo povabili skupino Vera in luč. To je skupnost, ki združuje telesno in duševno prizadete, njihove starše in mlade, ki čutijo veselje ob delu s temi ljudmi. Spoznali smo nekatere člane te skupine. Slišali smo, v kakšnem položaju v družbi se znajdejo starši prizadetega otroka. Lahko se zgodi, da jih družba enostavno izloči. Nato smo slišali, kako so se v to skupino vključili mladi, ki imajo v svojem sorodstvu koga, ki je prizadet. Nekaj pa je tudi takih, ki so k skupini prišli iz čistega veselja.

Med samim srečanjem smo skupaj zapeli nekaj pesmic, na koncu pa smo si še ogledali film o dečku, ki je teže prizadet in s pomočjo prijateljev spoznava svet okoli sebe. Videli smo, da je vsem lahko lepo, tudi prizadetim, če jih okolica sprejme medse.

Še nekaj splošnih stvari o skupini Vera in luč. V celotni Sloveniji je trenutno 28 takih skupin. Velika večina jih deluje na Ljubljanskem in Mariborskem, nekaj je na Primorskem, na Gorenjskem pa je zaenkrat samo naša skupina. Ta deluje že štiri leta. Povezuje okrog 15 prizadetih, njihovih staršev in drugih mladih. Srečujejo se vsako prvo nedeljo v mesecu. Njihovo srečanje traja tudi do tri ure. Kaj delajo na tem srečanju? Na začetku imajo pogovor. Na eni strani so starši, ki imajo pogovor o težavah, na drugi strani pa so prizadeti z mladimi, ki imajo delo po skupinah, tudi nekaj kateheze. Pripravljajo razne igre in tako spoznavajo življenje. V drugem delu imajo mašo, ki jo sami oblikujejo. Po maši pa imajo še nekoliko družabnega dela, kjer imajo malo sprostitve, zapojejo kakšno pesem in nato s težkim srcem odidejo na svoj dom. Vsi komaj čakajo, kdaj bo naslednje srečanje.

Kako je to gibanje, to združenje, sploh nastalo? Neki zakonski par je želel s svojima sinovoma, ki sta bila prizadeta, iti na romanje v Lurd. Nikjer jih niso hoteli vzeti s seboj. Polni razočaranja so se odločili, da bodo šli na romanje z osebnim avtomobilom. Pot jim ni delala težav. So se pa začele, ko so prispeli v Lurd. V hotelu, kjer so stanovali, so jim postavili stroga pravila. Niso smeli v jedilnico, uporabljati so morali zadnji izhod. Ves ta prezir je zakonca zelo potrl. Odločila sta se, da bodo odšli predčasno domov. Tik pred odhodom sta

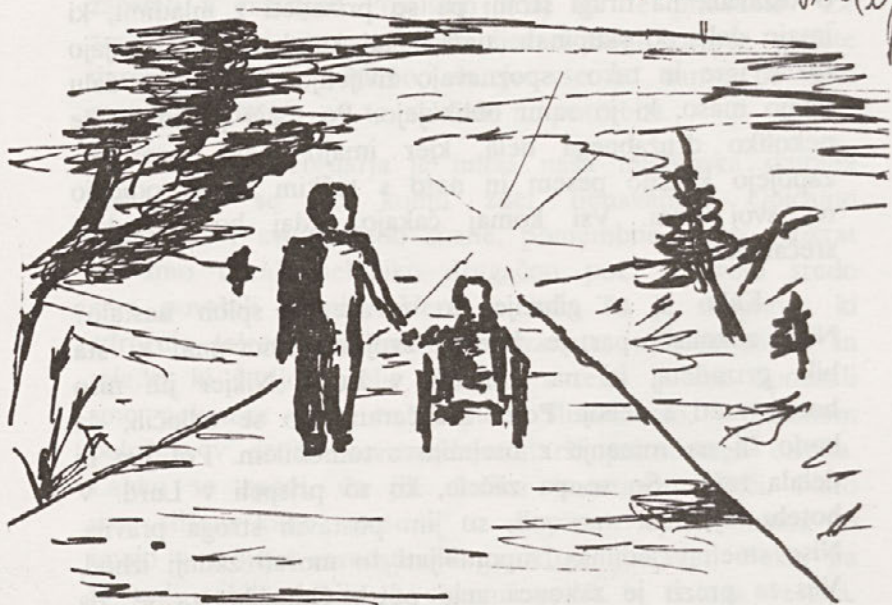

svojo težavo povedala nekemu patru, ki je razumel njuno stisko. Zato je začel pripravljati svetovno srečanje prizadetih v Lurdu. Res, to srečanje je bilo tri leta kasneje, na srečanju pa je bil prisoten tudi sveti oče. Animatorjem so pravili, naj ohranijo svoje skupine, s katerimi so prišli. Tako so se ohranile vse do danes, porajajo pa se tudi nove. Do sedaj so bila že tri svetovna srečanja. Zadnje je bilo leta 1991.

Kako preprosti ljudje so to! Vse, kar zahtevajo od nas, je, da smo njihovi prijatelji. Njihov svet ni širok, je pa veliko globlji od našega in nam je zato v marsičem lahko zgled, zgled prave preprostosti, prave skromnosti.

Miklós Gaetef

USPEH

Bojim se uspehal

*Uspeti pomeni končati s svojim poslom na zemlji
kot pajek, ki ga ubije samica v trenutku,
ko je uspel z dvorjenjem.
Raje imam stanje nenehnega nastajanja,
z golom pred seboj, ne pa zadaj.*

VINO

*Če človek pije malo, je dober kot ovca,
če popije malo več, postane hraber kot lev,
če prekorači mero, je okruten kot tiger,
če pa mu pijača postane strast,
je podoben svinji, ki se valja po blatu.*

Mija C

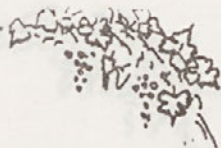
BMW!!!

(nadaljevanje)

Veliko je bilo odmevov na prvi članek o mojem avtu, pa so mi namignili, naj napišem še nadaljevanje. Še preden so izšle prve Iskre, je nekdo fičotu prišepnil, kaj sem o njem pisal, in takoj je prišlo do zamere.

Pred Kristusom Kraljem, našim hišnim praznikom, je pritisnil hud mraz in voda v hladilniku mi je zmrznila. Seveda je to moja krivda, ker sem pač mislil, da tu na Primorskem voda ne more tako "zgodaj" zmrzniti. Ob pomoči semeniških mehanikov odtalimo hladilnik in vanj nalijemo antifriz. No sedaj bo pa šlo. Vžigamo in vžigamo, pa nič. Porivajo ga po igrišču pa spet nič. Profesorji in vodstvo so se le nasmihali: "Ali spet ne vžge?" Moji spretni mehaniki uporabijo polno orodja, privijajo in odvijajo, a se jim ne posreči. Kličejo po telefonu boljše mehanike, kaj bi lahko bilo, spet malo "požgečkajo", pa še vedno nič. Na Kristusa Kralja zjutraj spet vsi k avtu. Ponovi se prejšnja zgodba, pa žal brez uspeha. Pridejo domači in takoj pošljem očeta pogledat, kaj je narobe. Naši domači spet porivajo avto po igrišču, pa nič. Rešitev je bila v Vipavi - pri elektromehaniku. Res je trajalo ves teden, a v petek ob 12.00, ko odidemo domov, je bil avto popravljen. Dodal je še en gumb za vžig, tako da mi sedaj pravijo, da imam že celo mešalno ploščo gumbov, da lahko sploh vžgem.

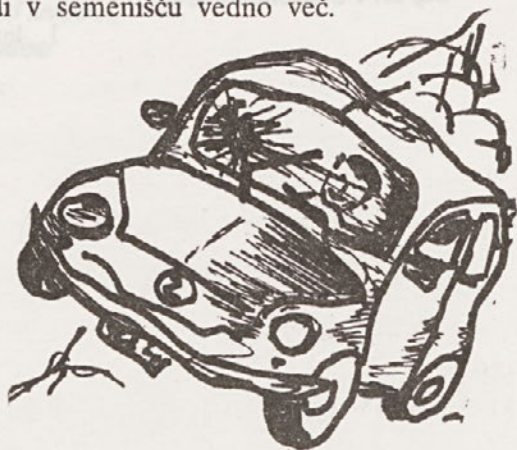
Ko sem se vračal domov, sem pri štopanju v Vipavi pobral tudi našo profesorico. Peljemo se po avtocesti in tam ustavim sosemeniščniku, da izstopi. Ker sem šel ven tudi sam, sem potegnil ročno zavoro. Ko z vožnjo nadaljujem, dam v prvo, pa v drugo in le s težavo v tretjo prestavo: čutil sem, da mi ne vleče. Kaj neki bo sedaj, ko se profesorici mudi, meni pa se bo avto pokvaril? Ves poten in raztresen premišlujem, kaj bi lahko bilo. K sreči mi roka zdrsne z menjalnika na ročno in od srca se mi odvali velik kamen. Spustim ročno zavoro in moja limuzina je šla veselo naprej.

Pobral pa sem tudi nekega Nemca, ki je štopal v Postojni in pri vstopu v avto ni vedel, kam naj da noge. Med pogovorom se je začudil, da tako majhni avtomobili sploh še obstajajo in da še dokaj dobro gre.

Še so taki avtomobilčki in nekateri jih kar malo pogrešajo - seveda samo za kakšno krajšo vožnjo. Za konec nadaljevanja tega opisa dogodivščin pa samo še želja, da bi nam Bog dal prevoziti še mnogo srečnih in veselih kilometrov. Enako želim tudi vsem drugim soferjem, ki jih je tudi v semenišču vedno več.

Robert H.

PROSIM
PRIPNITE SE,
VZLETELI
BOMO !!!

BASEN O ČRVU IN ŠKORPIJONU

*Sredi polja nekoč, na sredi poti,
škorpijon in črv gledala sta se iz oči v oči.
Vnel boj se je strašan, poln krvi,
saj črv nasproti škorpijonu stoji.*

*Tako se ruvata,
svoje telo čuvata.
Čez uro ali dve,
škorpijon zaboden je v srce.*

*Črv hudobno se smeji,
saj škorpijona spraval je s poti.
Naprej, smeje, odpravil se je črv zli,
saj živel bo do konca svojih dni.*

*Nauk: Če takega črva srečate
le pazite se ga,
saj on v boju misliti zna.*

1. letnik

PREMETENKE

Rešitve dajo imena nekaterih ljudi, ki opravljajo svojo službo na Škofijski gimnaziji v Vipavi.

Vso JESEN L. E. NA

*zimo se pripravlja,
skupaj šolske teste spravlja,
ko v semenišče s kolesom prihiti,
o, how nice, vsak pri sebi reče si.*

VEČNO RAMA

*ti študira,
vendar pri mat'ki pa ga zablokira,
ko pred tablo tam stoji
in profesorjev: "naslednji, prosim",
po razredu zadoni.*

DAJ. FANGI STOKA

*na pogovor k meni pridi,
ker tvoje bi skrivnosti rad izvedel,
pa tudi neumnosti me skrbe
in tako akcija izvede se.*

ALI VESTE, DA ...

- maturantje mislimo samo na lepoto. To dokazujeta dva naša prevoda iz latinščine: "Missa in tempore belli" smo prevedli: "Maša v lepem vremenu", (pravilno: "Maša v vojnem času.") Naslov berila "De Bello Gallico" pa "(zgodba) o lepem petelinu" (pravilno: "Galska vojna").

- se je na šoli uvedla stara navada. Reditelji morajo odpirati vrata profesorjem. Rektor je ta ukrep uvedel zato, ker so baje profesorji preveč loputali z vrati.

- je neki profesor dijakom naročil: "Tako kot pojemo kruh, tako naredite tudi s knjigo ... !"

- se že v drugem letniku pogovarjajo o maturantskem izletu, maturantje pa še ne.

- se maturantje pripravljajo na zaključni izpit zelo izvirno. Vsak večer si pod blazine dajejo knjige in zvezke.

MISLI OB KONCU SREDNJE ŠOLE

dobena noc mi tako dolgo, da
za njo ne bi prisel dan. Liriam

Znanja in izkušenj, do botenke sem
prisel, mi ne more nihče vzeti
Rafko

Tudi duemni sed in prizovnanje
vzgojitelev te gradi v zrelejše osebo

Šola je v redu, vendar je
ro je je konec.
Robert

Robi

Vem, da je to znanje, ki ga imam,
nasproti sistemu, ki ga nimam,
le droben kamenček v velikem mozaihu

Ves tvoj, Manjca: pri delu, v padcih,
v trpljenju, v veselju
Metok

VSEBINA

ISKRAM NA POT	1
SPOZNALI VAS BODO ČE	2
STRAH.....	3
BOLEČINE.....	4
NE, DA SOVRAŽIM - DA LJUBIM SEM NA SVETU	5
PROLOG	6
POGOVOR O TEODOZIJEVI BITKI.....	8
CIVILIZACIJA	14
USODA.....	15
OTROK.....	16
NAGRADNA KRIŽANKA.....	17
SEDANJOST KOT PRETEKLOST	21
VERA IN LUČ.....	24
USPEH, VINO	27
BMW !!!	28
BASEN O ČRVU IN ŠKORPIJONU.....	30
PREMETENKE.....	31
ALI VESTE, DA	32
MISLI OB KONCU SREDNJE ŠOLE.....	33
VSEBINA.....	34

ISKRE

*Glasilo Škofijske gimnazije v Vipavi
Leto XXVI, številka 2 - Sveta Trojica 1994
Iskre pripravlja 4. letnik:*

Glavni urednik: *Robert Hladnik*

Tehnični urednik: *Raško Klemenčič*

Odgovorni urednik: *Istok Mozetič*

Vodja oddelka za finance: *Igor Stepan*

Vodja oddelka za informacije: *Mirjam Goričan*

Propagandna služba: *Robi Krasna*

* * *

Vinjete: *Tomaž Kete*

Mentor: *Prof. Janez Zupet*

Tisk: *Verhovec, Beethovnova 11, Ljubljana*

Naklada: *300 izvodov.*

Iskre se vzdržujejo s prostovoljnimi prispevki, za katere se že v naprej zahvaljujemo!

Naslov: *ISKRE*

Grabrijanova 19

65271 Vipava

Letos bo končala
šolanje prva maturantka
Škofijske gimnazije.

Spričevalo

1. Klepetavost: odl.
2. Frizura: bž.
3. Šminka: žr.
4. Firbénost: odl.
5. Samocena na vejin

v letu 1994. *S. K.*

MOLITEV ZA DUHOVNE

Gospod Jezus, Dobri Pastir!
Ti si daroval svoje življenje,
da bi vsi imeli življenje.
Daj nam, vsem kristjanom,
bogastvo svojega življenja
in nas usposobi, da ga bomo izpričali
in posredovali drugim.

Gospod Jezus,
podari bogastvo svojega življenja
vsem fiktim, ki so posvečeni tebi v službi Cerkve.
Osreči jih pri njihovem razdajanju.
Rapravi jih neutrudne v službi in velikodušne v žrtvovanju.
Rjihov zgled naj odpre še druga srca,
da bodo slišala tvoj klic in šla za teboj.

Gospod Jezus,
podari bogastvo svojega življenja krščanskim družinam.
Daj, da bodo goreče v veri in službi Cerkve,
ter bodo tako omogočile,
da vzklijejo in rastejo novi duhovni poklici.

Gospod Jezus,
podari bogastvo svojega življenja vsem ljudem,
še posebej fantom in dekletom, ki jih kličeš v svojo službo.
Razsvetluj jih pri odločitvah, pomagaj jim v težavah
in ohranjaj njihovo zvestobo.
Rapravi jih pripravljene in pogumne,
da bi kakor ti, darovali svoje življenje zate,
da bi tudi drugi imeli življenje.

(Papež Janez Pavel II.)

SEMENIŠČE VIPAVA

015763